

T.B.M.M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 22.06.2026
Sayı : 704

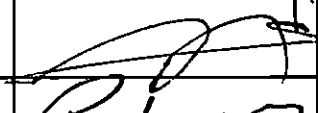
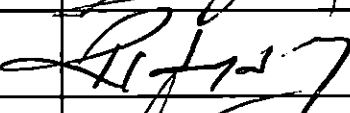
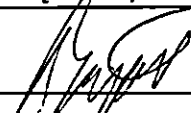
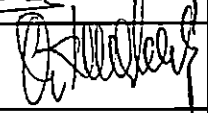
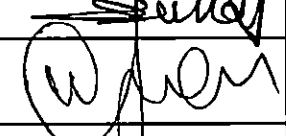
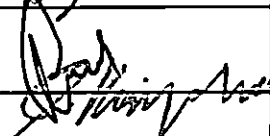
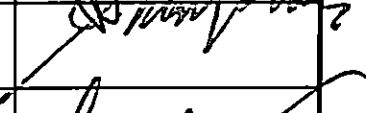
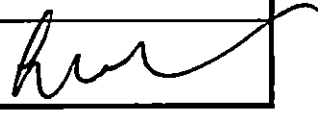
10/4334

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de medya sahipliğinde yaşanan yoğunlaşmanın ve tekelleşmenin, basın özgürlüğü, halkın haber alma hakkı ve denetim mekanizmaları üzerindeki etkilerinin araştırılması; gazetecilere yönelik hukuki, idari ve ekonomik baskıların incelenmesi; kamu kaynaklarının medya kuruluşları arasında dağıtımında şeffaflığın değerlendirilmesi; RTÜK uygulamalarının tarafsızlık ve bağımsızlık ilkeleri bakımından ele alınması; dijital platformların medya ekonomisi üzerindeki etkilerinin ortaya konulması ve alınması gereken yasal tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

İSİM SOYİSİM	BÖLGE	İMZA
Tamer AYDIN	Tokios	
Hakan TOKTAŞ	Bursa	
Erhan USTA	Samsun	
M. CİHAN PACACI	URANGUL	M. Cihan Pacacı
Selcan TAŞCI	Tekirdağ	
Ridvan UZ	Gazikale	
Bugra KAVUNCU	İstanbul	
Burak Akburak	İstanbul	Burak Akburak
Mehmet Ergün	Miyala	M.E. Ergün
Zihni Akolun	Ankara	
M. Cihan PACACI	Bursa	M. Cihan Pacacı
Esrel FAKIDABA	Ankara	Amunur
Selal TURKOĞLU	Bursa	
Ömer KARAKAŞ	Aydın	
Senol SUNUT	Marsa	
Hakan Serel OKAY	Afyonkarahisar	
Orhan DACCIN	Bahçe	
Yasin ÖZTÜRK	Denizli	
Lotfullah KAYAÇAK	Torosl	
Adnan Sevil GİRİCİN	Hatay	

GEREKÇE

Basın özgürlüğü, gelişmiş demokrasilerde temel unsurlardan biridir. Vatandaşların doğru, tarafsız ve çeşitli kaynaklardan bilgiye ulaşabilmesi; kamu gücünü kullananların denetlenebilmesi; yolsuzluk, usulsüzlük ve kamu zararına yol açan uygulamaların ortaya çıkarılabilmesi ancak özgür ve çoğulcu bir medya ortamının varlığıyla mümkündür.

Ancak son yıllarda Türkiye'nin basın özgürlüğü alanındaki uluslararası göstergelerde ciddi bir gerileme yaşadığı görülmektedir. Uluslararası raporlar, Türkiye'nin medya özgürlüğü bakımından dünyanın en sorunlu ülkeleri arasında yer aldığını ortaya koymaktadır. Basın özgürlüğüne ilişkin endekslerde yaşanan gerileme, yalnızca gazetecilerin çalışma koşullarını değil, vatandaşların haber alma hakkını ve denetim mekanizmalarını da doğrudan etkilemektedir.

Gazetecilere yönelik gözaltılar, tutuklamalar, adli kontrol uygulamaları, erişim engelleri ve çeşitli yargısal işlemler basın mensupları üzerinde caydırıcı bir baskı ortamı oluşturmakta; özellikle kamu yararını ilgilendiren konularda yapılan haberler bakımından otosansür riskini artırmaktadır.

Bunun yanında medya üzerindeki baskının yalnızca hukuki yöntemlerle sınırlı kalmadığı görülmektedir. Kamu kurumlarının ilan ve reklam bütçelerinin dağıtımında uygulanan politikalar, bağımsız medya kuruluşlarının ekonomik sürdürülebilirliğini doğrudan etkileyebilmektedir. Kamu kaynaklarının dağıtımında objektif kriterlerin bulunup bulunmadığı ve tüm medya kuruluşlarına eşit şekilde uygulanıp uygulanmadığı hususları kamuoyu tarafından sorgulanmaktadır.

Öte yandan medya sahipliğinde yaşanan yoğunlaşma ve çapraz sahiplik ilişkileri de medya çoğulculuğu açısından önemli bir sorun alanı oluşturmaktadır. Medya kuruluşlarının farklı sektörlerde faaliyet gösteren büyük sermaye gruplarının kontrolüne geçmesi, bağımsız editörlük ve kamu yararına habercilik bakımından çeşitli riskleri beraberinde getirmektedir.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nun uyguladığı yaptırımlar da kamuoyunda yoğun tartışmalara konu olmaktadır. RTÜK'ün karar alma süreçlerinde tarafsızlık ve bağımsızlık ilkelerinin ne ölçüde korunduğu, yaptırım kararlarının nesnel kriterlere dayanıp dayanmadığı ve farklı yayın kuruluşlarına eşit uygulama yapılıp yapılmadığı hususlarının değerlendirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca dijital medya sisteminde yaşanan dönüşüm de yeni sorun alanları ortaya çıkarmaktadır. Küresel teknoloji şirketlerinin algoritma değişiklikleri ve reklam gelirleri üzerindeki hâkimiyetleri nedeniyle yerel ve bağımsız medya kuruluşlarının ekonomik sürdürülebilirliği giderek zorlaşmaktadır. Dijital reklam gelirlerinin dağılımı, platformların medya kuruluşları üzerindeki etkisi ve adil rekabet koşullarının sağlanması da araştırılması gereken konular arasında yer almaktadır.

Bunun yanında gazetecilere yönelik fiziksel saldırılar, tehditler ve güvenlik riskleri de basın özgürlüğü açısından önemli bir sorun alanı oluşturmaktadır. Gazetecilerin mesleklerini herhangi bir baskı, tehdit veya saldırı endişesi yaşamadan sürdürebilmeleri hukuk devletinin temel gereklerinden biridir.

Bu kapsamda;

Türkiye’de medya sahipliğinin mevcut yapısının, medya sektöründeki tekelleşme ve çapraz sahiplik ilişkilerinin, kamu kurumları tarafından verilen ilan ve reklamların dağıtım kriterlerinin, Basın İlan Kurumu uygulamalarının medya çoğulculuğuna etkilerinin, RTÜK’ün karar alma süreçleri ile yaptırım uygulamalarının gazetecilere yönelik gözaltı, tutuklama, adli kontrol ve erişim engeli uygulamalarının, gazetecilerin fiziksel güvenliği ve çalışma koşullarının, dijital platformların medya ekonomisi üzerindeki etkilerinin, yerel ve bağımsız medya kuruluşlarının karşı karşıya bulunduğu ekonomik sorunların, basın özgürlüğünü güçlendirecek yasal ve kurumsal reform ihtiyaçlarının araştırılması ve gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kapsamlı bir araştırma yapılması kamu yararı açısından zorunlu hale gelmiştir.

Bu nedenlerle Türkiye’de basın özgürlüğünün, medya çoğulculuğunun ve halkın haber alma hakkının güçlendirilmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması zorunludur.